

Työeläkelaitoksille

VAMMAISPALVELULAISIA TARKOITETUT AVUSTAJAT

Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (vammaispalvelulaki 380/87) tuli voimaan 1.1.1988. Lailla kumottiin invaliidihuoltolaki (907/46) pääosiltaan.

Palvelujen ja tukitoimien järjestämisestä vammaisille henkilöille on vastuussa kunta, jolle puolestaan suoritetaan tästä aiheutuviin kustannuksiin valtionosuutta.

Vammaispalvelulaissa on uutena tukimuotona korvauksen suorittaminen vammaisen henkilökohtaisesta avustajasta aiheutuviin kustannuksiin. Kustannuksiksi luetaan asetuksen mukaan myös työnantajan maksettaviksi kuuluvat lakisääteiset maksut ja korvaukset. Tällaisia maksuja ovat mm. työeläkevakuutusmaksut. Avustajan palkkausperusteena voidaan sosiaalihuollituksen ohjeen mukaan käyttää kotiaavustajan palkan mukaan laskettua kuukausipalkkaa tai tuntipalkkaa.

Kun vammaisen ja hänen avustajansa solmivat työsopimuksen, syntyy normaali työsuhde ja työnantajalle eläketurvan järjestämisvelvollisuus silloinkin, kun kyseessä ovat saman perheen jäsenet. Vammaispalvelulaissa tarkoitettu henkilökohtainen avustaja on siis työsuhteessa vammaiseen henkilöön tai hänen holhoojaansa. Avustajana voi toimia myös vammaisen perheenjäsen.

Perheenjäsenelle tehdään TEL-vakuutus aikaisintaan uuden järjestelmän voimaantulosta eli 1.1.1988 lukien. Perheen ulkopuolisen avustajan on katsottu olevan TEL-työsuhteessa avustettavaan edellytysten täyttyessä jo ennen kuin vammaispalvelulaki tuli voimaan.

Jos vammaispalvelulaissa tarkoitettuna avustajana toimiva saa itse työeläkettä, on hänelle maksettu palkka ansiotuloa, joka voi vaikuttaa eläkkeen saamiseen.

Henkilökohtaisena avustajana ei voi toimia sama henkilö, joka jo saa kotihoidon tukea hoitaessaan sairasta tai vammaista henkilöä.